

talis debet monstruosus reputari
ut pote qui est homo per naturam
non per superbiam et taurus per luxu-
riam. Et talis assimilatur Amotan-
ro filio Phasiplex uxoris Moysi:
que ipsa de Tauro concepit mari-
to mortem in bello et iste monstrosus
fuit semibos et semihominis. Unde
propter verecundiam sui generis exco-
gitavit Dedalus labyrinthum in
quo minoris vitam finivit. Talia
etiam monstra modernis temporibus
occidunt. Eodem modo monstruosus
peccator occidi debet civiles
ut viz vita civili priuetur vel in la-
binto perpetuo conferuet. De tali
turpiter magnificato dicit dominus per
prophetam ysa. 40. Visitabo super fructum
magnifici cordis regis assuet.
Assuet interpretatur arguens vel con-
vincens et talis arguit vel vincit
tur a seipso et Ther. 2. Arguet te
malicia tua et increpabit te. Secun-
do nota quod deus magnificat homi-
nem multipliciter viz: Produciendo
curiose: redimendo copiose: iustifi-
cando gratiose et beatificando glo-
riose. Primo: productio hominis
ostendit hominem magnum esse apud
deum. Cum quadam enim curio-
sitate productus videtur quando dixit
deus Faciamus hominem ad ima-
ginem et similitudinem nostram.
Gen. 1. Job. 4. Quid est homo quia
magnificas eum? et Secundo mag-
nificat hominem: redemptio copio-
sa: ut merito christus dicere possit d.
18. 1. Regum. 26. Magnificata est ho-
die anima tua in oculis meis. Ter-
tio magnificat deus hominem ius-
tificando gratiose. Arguit ei mag-
num precium hominis quod deus non

vult eum perdere: etiam si sit dignus
prodi. Ad Rom. 8. Quos autem iustifi-
cavit illos et magnificavit et. Re-
cto magnificat hominem premia-
do gloriose: dando homini semet-
ipsum Primi Regum. 26. Magnificet
anima mea in oculis domini et libe-
ret me de omni angustia: quod
nobis concedat qui sine fine vivit
et regnat. Amen.

Explicit postilla fratris Rob-
ti Holkot super libro sapie.

Omnis meditabilis sa-
pientiam Psalmo. 36.
Omnis sapientia siue
humana ad invicem
siue divinitus inspirata tam in doc-
tore quam in auditore abilitatem re-
quirit ydoneam iuxta ipsius scientie
qualitatem. Nullus enim quantumcum-
que doctus naturali ingenio nisi abili-
tetur proficiet ad quantumcumque faculta-
tem. Hinc est quod pueri ad mathe-
maticam et ad logicam: adolescen-
tes ad philosophiam: senes vel iam pue-
ri ad ethicam aptiores creduntur.
Et hoc est quod dicit Aristoteles primo Ethicorum
ca. 3 ubi docet quod iuuenis
non est prius auditor. Politice et
6 Ethicorum ca. 6 dicit quod aliquis po-
test esse mathematicus dum est
puer et nullus potest esse philosophus
vel sapiens dum est puer. Quan-
to igitur facultas aliqua dignior

digrior est a nobilior tanto ad
ipſiꝝ acquirendā noticiā ſincerior
perigit apertudo a abilioꝝ diſpoſi
tio in ſtudente. a iō cū ſacra ſcrip
tura q̄ ſingulariter ſapīa vocatur
omne trāſcendit ſcīam ſeculaem
utpote cuiꝝ materia nobilior: cuiꝝ
forma facilioꝝ: cuiꝝ ſinis vtilior: a
cuiꝝ efficiēs ſublimior iuenitur
Neceſſe ē q̄ volente in ſacra ſcrip
tura ſtudere diſpoſitōes conuenien
tes habere. **N**ō em̄ ad hoc ſufficiūt
grāmaticoꝝ rudimenta: et̄horoꝝ
rum ornamenta: dyalecticoꝝ docu
menta: nec medicoꝝ experimēta.
Plus namq; ad ſacrā ſcripturaz
intelligendam prodeſſe poterit de
uota deprecatione q̄ profunda per
ſcrutatio: plus cōfert immacula
ta cōueſatio q̄ intricata diſpoſi
tio. magis etiā valet diuine boni
tatis cōtemplatio q̄ mūdane cu
riofitatis occupatio. a multo plꝝ
valet mētalis ſuauitatis deguſta
tio q̄ ſermonialis indagatio. **D**u
ius ergo taz ſacraſſime faculta
tis ſolus ille auditor reperitur p
donens qui fuerit moraliter vtu
oſus. **E**t quia iuſticia general ab
Areſtotile dicitur ſapientia. **E**t
thicoꝝ capitulo p̄mo. **I**deo ſacra
tiſſime theologie auditori appropria
tue nomen iuſti. **O**s iuſti
meditabitur ſapientiam. **I**n qui
bus verbis informatur deuotus
catholicus: q̄ ſacre ſcripture noti
cia per occasionem quadruplicē
impetratur. **P**er officioſam ſuppli
cationem: per fructuoſam cōuer
ſationem: per ſerioſam considera
tionē: a per ſaporoſam delectatio
nem. **O**s ſignificat officioſaz ſup

plicationem **I**uſti. fructuoſam
conuerſationem. **M**editatio ſeri
oſam considerationem a **S**apientia
ſaporoſam delectationem. **O**s
iuſti meditabitur ſapientiam. **¶**
Prima ergo noticia ſacre ſcrip
ture ē a deo attrahenda per offici
oſam ſupplicationem. a quātum
ad hoc premititur **O**s. **P**ſalmo
us. **O**s meū aperui a attrahi ſpi
ritū de ſcriptura ſac̄ nō lrālez ſed
ſpirituaſem ſenſum: quia littera
occidit. ſpiritus autem viuificat.
Secunda ad **C**horinthoſ 3. **S**icut
em̄ illipulli auū facilius reſcun
tur a matre qui in mīdo iacētēs ca
pita altius leuant. a os ſpacioſiꝝ
dilatant: ita ſcolares deuoti: qui
in mīdo ſcripture iacētēs tanto a
pp̄o vteriori noticia recreant quā
to p̄ om̄is inſtantiaꝝ deū deuotiꝝ
deprecantur: ipſo dicente in p̄s. **D**i
lata os tuū a implebo illud. **E**t **L**u
ce. 22. **E**go dabo vobis os a ſapīaz
cui nō poterūt reſiſtere nec tradi
cere omnes aduerſarij veſtri. **E**t
hoc ē qd̄ dicit beatus **G**reg. p̄mo
Moral. cap. 21. **E**a que p̄ſcrutari
in nobis mītimur ſepe melius orā
do q̄ inueſtigando penetramus.
Hinc ē q̄ ſic ſcribit **I**heronimus
ad metriadem v̄ginem **L**ectōem
inquit frequenter incūmpat oratio
a animā ingit ad herentē deo gra
ta viciffitudo ſācte occupacōis ac
cēdat. **S**ic ſāctus **A**ug. in om̄ibꝝ
cōiter libris ſuis cum p̄ſcrutacōe
a ſtudio deuotam oracōez admi
ſit. **S**ic ſāctus **T**homas de **A**qno
quociens p̄pleris difficultatibꝝ
angebatur: deuocōm legitur ſe de
biſſe. **E**t ſic ſuam ſcientiam plus

40

deuotionis subsidio q̄ inuestigā
tionis studio dicat̄ acquisisse. Sic
paulus se recōmendat ephesijs
Ad Ephes. 5. **Prætes** sitis oī tem
pore in spiritu: vt detur michi ser
mo in compertione oris mei cum
fiducia notum facere misteriu eu
angelij. **Os** ergo deuoti theologi
ad hoc q̄ digne scripturæ sacre dif
ficultatem attrahat quadruplici
ter se disponat. **Separat̄** a luto lu
brice vilitatis: expurgetur calculo
celice sanctitatis: citeur libro soli
de veritatis a armetur gladio rigi
de seueitatis. **Primo** ergo os deu
oti theologi separari debz a luto lu
brici vilitatis **psa. 14. c.** **Si** sepaue
ris preciosum a vili quasi os meū
eris. **Preciosum** a vili id est ani
mā preciosam a carnalibus desi
derijs: viliibus a luto sis **Sapie. 14.**
Luto vilior vita illius. **Secundo**
debet expurgari calculo celice san
ctitatis **Iurta** illud **psaie. 6.** **Vola**
uit vn̄ ad me de seraphim a i ma
nu eius calculus: quē forcipe tute
rat de altari a tetigit os meū a dix
it. **Ecce** tetigi labia tua. a auferet̄
iniquitas tua a peccatum tuū mū
dabitur. **Moraliter:** altare est sa
cra scriptura: calculus difficilis se
fus eius: forceps subtilis eius de
z facultatis extractio. **Ad litteram**
angelici spiritus deuote studēs
illumināt a expurgāt ne in scrip
turis obterent. **Tercio** os deuoti
theologi cibari debet libro solide
veritatis. de quo **Apo ca. 10** **Accepi**
librum de manu angeli. a deuora
ui illum. a erat in ore meo tam q̄
mel dulce. **Iste** liber est scriptura
sacra: que nō debet dentibus con

teri se d pot̄ deuorari: quia credi
debet per fidem integraliter a sum
matim a non p rationem discuti
minutatim. a sic sit tam q̄ mel im
mo plus q̄ mel dulce **Iurta** illud
Psalmiste. **Qui** dulcia faucibus
meis eloquia tua: sup mel ori mō
Quarto debet os theologi armari
gladio rigide seueritatis ad distru
edum hereses a errores: vicia a
malos mores **psa. 29.** **Posuit** os
meū vt gladium acutum: vt illi
assimiletur de quo **Apo. 2. 19.** **Vi**
di celum apertum a ecce equ⁹ alb⁹
a qui sedebat sup illum vocabat̄
fidelis a verax a ex ore eius proce
debat gladius acutus: vt in ip̄o
punit omnes gentes. **Et Apo. 2.**
Dugnabo cum illis in gladio o
ris mei. **Sed** dolendum est de the
ologis hīs diebus: quorū os lo
cutum ē vanitatem a dextera eorū
dextera iniquitatis **In Psalmo.**
In quorū quibusdam inuenitur
os dissolutionis a in nō nullis os
detractionis: in plerisq̄ os ambici
onis: i multis os adulationis. **Os**
dissolutionis habent illi quorū o
nis sermo turpiloquio a sacrili
tatibus admiscetur. **Cōtra** quos
Colo. 3. **Deponite** turpem s̄monē
de ore v̄io. **Et ad Eph. 5.** **Nis** s̄mo
mai⁹ a ore vestro nō pcedat. **Os**
detractionis habent illi qui nō ces
sāt detrahere paupertati quā x̄ps
docuit: castitate: deridēt quā x̄ps
consuluit: pauperes puipeunt
q̄s x̄ps elegit. **Hi** sūt pseudo pro
phete. **De** q̄z ore nichil aliud nisi
rane vane garrulitatis pcedūt **A**
po. 6. **Os** abitiōis h̄nt illi q̄ sacre
scripture noticiā ad hūanos h̄res

ordinant et ecclesiasticas dignitates ad officia pertendas et gradus in ecclesia consequendos. **I**sti pro se allegant quod ter dictum est Petro pasce oves meas **Iohis. 21.** Et qui episcopatum desiderat bonum operum desiderat pro me ad **Thimotheum. 3.** **N**on sunt viles propter criticum; sola terrena desiderant. De celestibus vero non curant. **I**uxta illud **Psalmi. 11.** **P**otuerunt in celum os suum et lingua eorum transiit in terra. **L**ingua vultus in tentio corrupta. **O**s adulationis habent illi: quod statum placie tenentes et in suis subditis scandalosa videtes cantant semper placebo: sed diriguntur cantant. **D**e quibus verificatur illud **Psalmi. 10.** **H**ec via illorum scadatu ipsi. et prope a ore suo complacent. **S**ecundo principaliter sacra scriptura est a theologo exercenda pro fructuosa consolatione ut sit non solum doctor in scientia: sed iustus in vita. **A**d **Rom. 2.** **O**s inquit iusti. **N**on ei audientes legis iusti sunt apud deum sed factores legis iustificabunt. **D**istinguit enim **A**ristoteles. **E**thico 2. **I**usticiam quod duplicem scilicet distributivam commutativam: divinativam et paternam. **P**rimo ergo devotus moralis debet habere iusticiam distributivam: ut quod sine fictione didicit sine invidia communitet: alios liberaliter instruendo. **P**rov. 10. **L**abia iusti erudiunt plurimos. **I**usticiam commutativam debet habere ut nequaquam pro doctrine merito famam humanam intendant pro premio. **M**atth. 4. **A**tendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus scilicet propter temporale lucrum sed perpetuum. **D**an. 12. **Q**ui stelle in perpetuas eternitates. **Q**ui ad iusticiam erudiunt multos

20
3
211
3
Habeat et tertio iusticiam divinativam instinctus bestiales carnis concupiscendo legibus rationis. et hoc est quod docet **Plato** in **Phedrone** animum medium. **I**n hoc inquit manifestum est **Philosophus** si absoluat animam a corporis commotione differentiis aliis hominibus et cito perit. **A**nima philosophi inhonorat corpus et fugit ab eo. quod ritque ipsa semel seipsam fieri. **I**sti concordat **Commentator** **A**verrois in prologo 6. **P**ropter ubi loquens de inclinationibus carnis et corporis passionibus dicit sic. **S**tudentes inquit cum sciverint vilitatem earum expellent eas a se et odient eas maximo odio. et sic erit casti retinentes leges divinas et obediētes legibus naturalibus. **H**ec **Commentator**. **P**ropter divinativam eorum iustitiam in matutino. **D**ebeat quarto iusticiam paternam: humanitatem propter errantibus exhibendo. **S**ap. 2. **D**ocuisti populum tuum pro talia quam omni iustum et humanum est. **T**ercio principaliter sacra scriptura est a theologo perspicenda pro seriosa consideratione. quod notat cum inferet **Meditabile**. **I**n **ps.** **I**n lege domini voluntas eius et in lege eius meditabitur die ac nocte. **I**sta meditatio temperat corporis voluptatem: mitigat mundi tempestatem: predicat dei pietatem: excitat hominis caritatem. **P**rimo dico quod hec meditatio temperat corporis voluptatem. **E**ccl. 12. **F**requens meditatio carnis afflictio est. **E**t **I**hero. **A**ma scientiam scripturarum et carnis vicia non amabis. **S**ecundo hec meditatio mundi mitigat tempestatem. **V**n **I**hero. super epistolam ad **Eph.** **S**i aliquid est quod in hac vita virtutem sapientem teneat et iterum suscitans et temptaciones mundi equo

anime p̄nare p̄suadet. At illud p̄
mū esse reor meditationē a sciam
scripturarum. Tercio hec medita
tio predicat dei pietatem. **In ps.**
In matutinis meditator in te. q̄a
fuiſti adiutor meus. Quarto ista
meditatio excitat hominis carita
tem. **In Psalmo.** In meditatione
mea exardescet ignis. Ista medi
tatio sacre scripture nō debet esse
transitoria. sicut de dyalectica dix
erūt quidam antiqui q̄ est a limi
ne salutanda. Sed debet esse moro
sa a diuturna a cōtinua. Et eo fer
uētior quo homo senior inuenitur.
Eccl. 12. Beatus vir qui in sapien
tia morabitur a qui in iusticia me
ditabitur. **Vnde Hieronim⁹** ad de
meritadem virginem. Sacrarum
scripturarum ardor: nulla p̄fus
etate extinguatur: imo vt secu
laris auctoris vtar: scientia potius
etate inflāmat. **Et Gregor. 20.**
Moral. ca. p̄mo. Scriptura sacra
puulis humili sermone blandiē
que nec sic clausa est: vt pauēſci
debeat: ne sic patet vt vileſcat: s̄
vfu fastidium tollit a tanto plus
diligitur q̄nto plus meditat. **+**
Quarto principaliter scriptura sa
cra est recolligenda cum saporo
sa delectatione. Et ideo merito vo
catur sapientia q̄si sapida scien
tia: de qua loq̄ns **Hugo** de s̄cto
victore libro suo primo de anima
dicit sic. Nichil in hac vita dulci⁹
sentitur a nichil auidius sumit.
Nichil ita mētem ab amore mun
di separat: nichil sic animū oīra
temptationes roborat: nichil ita
hominem excitat a adiuuat ad o
ne bonū sicut studium sacre scrip

ture. Et in eodem volumine libro
tercio dicit sic. In refectorio sacre
scripture sunt tres menses: tres in
tellectus diuine scripture ponunt
historialis: iusticius a moralis. p̄
ma mēsa simplicib⁹. Secūda de
torib⁹. Tercia omnis est vtrif
q̄. In p̄ma est cibus grossior. In
secunda subtilior. In tertia dulci
or. Prima continet saporez exem
ploz. Secunda vim gestoꝝ. Ter
cia dulcedinem moꝝ. **Et infra** In
hac scripturā quicquid docetur: ve
ritas. quicquid precipitur: boni
tas quicquid p̄mittitur felicitas.
Nam deus veritas est sine fallaci
a: bonitas sine malicia: felicitas si
ne miseria. **hęc Hugo.** Est ergo is
ta scientia ineffuscabilis in decore.
Insuperabilis in vigore. Inappre
ciabilis in valore. Interminabil
in honore. **Primo** dico q̄ est inef
fuscabilis in decore **Sapie. 6.** Cla
ra est. a que numq̄ marcescet sa
pientia. **Secundo** insuperabilis in
vigore **Sapie. 4.** Melior est sapiē
tia q̄ vires. **Et Sapie. 10.** Ommpo
tentior est sapiētia. **Tercio** est in
appreciabilis in valore **Proū. 8.**
Melior est sapiētia cunctis opib⁹
preciosissimis. **Quarto** intermina
bilis in honore: quia **Sapie. 6.** Cō
cupiscentia sepiētie deducit ad re
gnum p̄petuum. **Ad quod nos p̄
ducat qui sine fine viuit a ignat**

AMEN.:

Deo p̄ns alle lu

... 卷之五 目錄 一 二 三 四 五 六 七 八 九 十 十一 十二 十三 十四 十五 十六 十七 十八 十九 二十 二十一 二十二 二十三 二十四 二十五 二十六 二十七 二十八 二十九 三十 三十一 三十二 三十三 三十四 三十五 三十六 三十七 三十八 三十九 四十 四十一 四十二 四十三 四十四 四十五 四十六 四十七 四十八 四十九 五十 五十一 五十二 五十三 五十四 五十五 五十六 五十七 五十八 五十九 六十 六十一 六十二 六十三 六十四 六十五 六十六 六十七 六十八 六十九 七十 七十一 七十二 七十三 七十四 七十五 七十六 七十七 七十八 七十九 八十 八十一 八十二 八十三 八十四 八十五 八十六 八十七 八十八 八十九 九十 九十一 九十二 九十三 九十四 九十五 九十六 九十七 九十八 九十九 一百

Herbicon